

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 maja 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. stwierdził, że J. D. jako prezes zarządu (...) sp. z o.o. jest odpowiedzialny za zobowiązania ww. Spółki z tytułu nieopłaconych składek za okres od czerwca do lipca 2017 r. oraz za okres od lutego do grudnia 2018 r. w łącznej kwocie 66 175,91 zł w tym:

1. na ubezpieczenia społeczne łącznie 58 630,58 zł:

- 44 900,78 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres od czerwca do lipca 2017 r. oraz za okres od lutego do grudnia 2018 r.

- 10 917,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 28 maja 2021 r.

- 2 812,80 zł – z tytułu kosztów egzekucyjnych

2. na ubezpieczenie zdrowotne łącznie 5 705,53 zł:

- 4 501,33 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od lipca do grudnia 2018 r.

- 930,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 28 maja 2021 r.

- 274,20 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych łącznie 1 839,80 zł:

- 1 451,30 zł - z tytułu nieopłaconych składek za okres od lipca do grudnia 2018 r.

- 300,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 28 maja 2021 r.

- 88,50 zł - z tytułu kosztów egzekucyjnych powstałych od ww. należności.

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że J. D. jako prezes zarządu nie wykazał, że właściwym czasie został zgłoszony wniosek o ogłoszenie upadłości i nie wskazał mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części. Nadto prowadzona przeciwko spółce egzekucja okazała się nieskuteczna.

/decyzja k. 54 – 56 akt ZUS/

W dniu 9 lipca 2021 r. J. D. złożył odwołanie od ww. decyzji wnosząc o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę decyzji i zwolnienie go od odpowiedzialności za zobowiązania (...) sp. z o.o. Skarżonej decyzji zarzucił:

a) naruszenie art. 116 § 1 ust. 1 lit. a ustawy ordynacja podatkowa poprzez niezastosowanie w sytuacji, gdy we właściwym momencie złożyłem wniosek ogłoszenie upadłości (...)

o.o.

b) naruszenie art. 116 § 1 ust. 2 ustawy ordynacja podatkowa poprzez niezastosowanie w sytuacji, gdy wskazałem mienie (...) sp. z o.o., z którego można dokonać zaspokojenia w ramach egzekucji.

c) dowolność ustaleń w zakresie przyjęcia, że wniosek o ogłoszenie upadłości został złożony z naruszeniem terminów, bez dopuszczenia dowodu z opinii biegłego w tym zakresie,

d) dowolność ustaleń, że majątek spółki nie pozwala na zaspokojenie zobowiązań Spółki bez uwzględnienia wysokości wpłaconego kapitału zakładowego w wysokości 321 300 złotych.

e) naruszenie art. 121 § 1, art. 122, art. 127, art. 191 ustawy ordynacja podatkowa.

/odwołanie k.2 - 11/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, stosownie do regulacji zawartej w § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

/odpowiedź na odwołanie k.8 – 12/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. została zawiązana na podstawie umowy spółki z dnia 11 marca 2010 r. (sporządzonej Aktem Notarialnym, Repertorium A numer (...)) i w dniu 30 marca 2010 r. została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. W spornym okresie zarząd spółki był jednoosobowy, a jego prezesem był J. D. (funkcję prezesa wnioskodawca pełnił od momentu powstania spółki do 2020 r.).

/odpis z KRS k.7 – 12 akt ZUS, okoliczności bezsporne/

W zakresie prowadzonej działalności spółka zajmowała się działalnością handlową oraz usługową. W latach 2016 – 2018 spółka zatrudniała około 20 osób. W okresie objętym zaskarżoną decyzją spółka nie opłacała należnych składek na ubezpieczenia za zatrudnianych pracowników. Z uwagi na złą kondycję finansową, w ww. okresie spółka redukowałą liczbę zatrudnianych pracowników. W sierpniu 2018 r. Urząd Skarbowy zajął rachunki bankowe spółki. W 2018 r. strata spółki wyniosła 400 000,00 zł.

/zeznania wnioskodawcy min.00:06:42 – 00:07:41 rozprawy z dnia 12 października 2023 r., płyta CD k.132 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:02:11 – 00:52:38 rozprawy z dnia 15 marca 2022 r., płyta CD k.35/

Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) złożył 19 października 2018 r.

/okoliczność bezsporna/

Postanowieniem z dnia 4 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych u Restrukturyzacyjnych oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki wskazując, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.

/postanowienie k.5 akt ZUS/

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2020 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. stwierdził bezskuteczność egzekucji prowadzonej wobec spółki.

/okoliczność bezsporna/

Wprawdzie spółka była właścicielem tuszy oraz tonerów, to jednak na koniec 2018 r. jedynie wartość użytkowa i handlowa tonerów mogła gwarantować możliwość zbytu tych materiałów (tusze, które są przechowywane dłużej niż 3 lata niosą za sobą ryzyko nieprawidłowego działania; skład chemiczny tonerów laserowych jest zupełnie inny niż tuszów atramentowych). Wartość rynkowa tonerów na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 178 410,88 zł, przy czym uwzględniając koszty likwidacji, współczynnik wymuszonej sprzedaży środków trwałych uzależnionych od szybkości sprzedaży oraz współczynnik wymuszonej sprzedaży wartość likwidacyjną aktywów spółki wyniosła 43 964,77 zł. Po

2019 r. ryzyko związane z wprowadzeniem tych towarów na rynek zwiększało się i nie sposób ustalić czy w latach następnych byłoby możliwe wprowadzenie tych towarów do obrotu.

/opinia biegłego z zakresu ekonomiki przedsiębiorstw, zatrudnienia i płac A.H. G. k.101 – 108/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Przede wszystkim podnieść należy, że odwołujący nie zakwestionował wysokości zadłużenia zarówno z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, jak i zaległości na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Przedmiotem sporu była kwestia odpowiedzialności odwołującego się za zobowiązania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art. 107 § 1, 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art.116, art.116a, art.117, art.118§1 i 2 oraz art.119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne (art.32 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu Spółki za zobowiązania składkowe organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko Spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej odpowiedzialność, spoczywa na członku zarządu. Stanowisko takie znajduje oparcie w orzecznictwie, odmienna teza nie znajduje natomiast zwolenników wśród praktyków prawa (wyrok NSA w B. z dnia 6 marca 2003 r., SA/Bd 85/03)

Do przyjęcia odpowiedzialności członka zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłacenia składek konieczne jest ustalenie, że

1) zobowiązania te powstały w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu,

2) zobowiązania przerodziły się w zaległości spółki, których egzekucja okazała się bezskuteczna,

a ponadto nie zachodzi żadna z okoliczności egzoneracyjnych wskazanych w art.116§1 pkt 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z treścią art.116 § 1 Ordynacji podatkowej za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl art. 116 § 2 odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu. Przepisy § 1-3, w myśl § 4, stosuje się również do byłego członka zarządu oraz byłego pełnomocnika lub wspólnika spółki w organizacji.

Przepis opisany powyżej stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze /udziałowcy czy też władze spółki takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuujące tego rodzaju wyjątkową odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

Odpowiedzialność członków zarządu określona w § 1, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Natomiast zgodnie z art. 107 §1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

Z analizy treści przepisu art. 116 wynika, iż przesłankami odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe spółki z o.o. jest ustalenie, że (1) zaległości składkowe powstały w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu przez daną osobę, że (2) egzekucja do majątku spółki okazała się bezskuteczna w całości lub w części oraz że (3) nie zaistniały żadne okoliczności zwalniające tej osoby od odpowiedzialności.

Do orzeczenia o odpowiedzialności członka zarządu Spółki za zobowiązania składkowe organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej odpowiedzialność, spoczywa na członku zarządu (tak m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego Wydział Zamiejscowy w B. z 6 marca 2003 r. SA (...)/03 POP (...) wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. z dnia 30 stycznia 2018 r. I SA/Bd (...) Legalis: 1741267). Tym samym ciężar wykazania dwóch pierwszych przesłanek (pozytywnych) ciąży na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, natomiast ciężar dowodu przesłanki trzeciej - w zakresie istnienia okoliczności uwalniających od tej odpowiedzialności - spoczywa na odwołującym się.

Jeszcze raz podnieść należy, iż odpowiedzialność członków zarządu określona w § 1, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowe jest ustalenie znaczenia pojęcia „w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu”. Według Kodeksu spółek handlowych kadencja to okres pełnienia funkcji członka zarządu w spółce, a mandat to umocowanie członka zarządu do pełnienia jego funkcji. Pojęcia te rzadko się pokrywają. Mandat może być dłuższy niż kadencja (art. 202 § 1 i § 2 KSH) albo krótszy niż kadencja (202§ 4 KSH). Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 lipca 2010 r., sygn. akt III CZP 23/10 uznał, że wykonywanie mandatu członka zarządu jest równoznaczne z pełnieniem funkcji, a wygaśnięcie mandatu z utratą tej kompetencji. Mandat oznacza kompetencję do sprawowania funkcji członka organu spółki, a kadencja oznacza okres sprawowania tej funkcji. Nie chodzi tu o faktyczny czas sprawowania funkcji, lecz o okres, na jaki członek organu został powołany (LEX nr 585107).

Fakt istnienia zaległości z tytułu nieopłaconych składek w spornym okresie nie był sporny. Odwołujący wskazywał, że w spornym okresie spółka nie opłacała należnych składek na ubezpieczenia za zatrudnianych pracowników. Z uwagi na złą kondycję finansową, w ww. okresie spółka redukowała liczbę zatrudnianych pracowników, a w sierpniu 2018 r. Urząd Skarbowy zajął rachunki bankowe spółki. Nadto w 2018 r. strata spółki wyniosła 400 000,00 zł.

Po drugie, podkreślenia wymaga, że bezskuteczność egzekucji jest wykazana, gdy egzekucja z majątku spółki w całości lub w części jest bezskuteczna. Zdaniem Sądu Okręgowego, tak samo jak przy odpowiedzialności z art. 299 kodeksu

spółek handlowych (poprzednio 298 kodeksu handlowego), ustalenie przesłanki bezskuteczności egzekucji może nastąpić na podstawie każdego dowodu wskazującego, że spółka nie ma majątku, który pozwalałby na zaspokojenie wierzyciela - może to być:

- postanowienie Sądu o oddaleniu wniosku, o ogłoszeniu upadłości z tego powodu, że majątek spółki nie wystarcza nawet na koszty postępowania, (wyrok Sądu Administracyjnego w B. z dnia 5 września 2012 r. III AUa 417/12).

- bilans spółki, z którego wynika, że nie ma ona majątku wystarczającego na zaspokojenie wierzyciela,

- postanowienie o umorzeniu egzekucji z uwagi na jej bezskuteczność uzyskane przez innego wierzyciela,

- gdy Sąd oddali wniosek o ogłoszeniu upadłości wobec stwierdzenia, że przedmioty majątkowe wchodzące w skład majątku dłużnika są obciążone zastawem, zastawem rejestrowym lub hipoteką, a pozostały majątek oczywiście nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,

- a także wszelkie inne dowody wskazujące, że w danej sytuacji nie jest realne uzyskanie zaspokojenia przez wierzyciela z pozostałego jeszcze majątku spółki. (tak: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 24 kwietnia 2018 r., I SA/Gd 99/18).

Uogólniając można stwierdzić, iż przesłankę bezskuteczności egzekucji można wykazać na podstawie każdego dowodu wykazującego, że spółka nie ma majątku, który pozwalałby na zaspokojenie jej wierzyciela, który dochodzi swojej należności od członka zarządu Spółki. Bezskuteczność egzekucji w całości lub w części, o której mowa w art. 116 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa oznacza stan, gdy wierzyciel podatkowy nie uzyskał zaspokojenia mimo przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego. Będzie to, więc działanie nie przynoszące pożądaných rezultatów. Tym samym, bezskuteczność egzekucji będzie miała miejsce, gdy skierowanie egzekucji do całego majątku podatnika, zastosowanie różnych sposobów egzekucji, nie dało wyniku w postaci zaspokojenia roszczenia podatkowego. Warunkiem uznania bezskuteczności egzekucji jest jej formalne przeprowadzenie, a także stwierdzenie bezskuteczności egzekucji na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu. Jeżeli natomiast członek zarządu spółki poddaje w wątpliwość zakres egzekucji skierowanej do majątku spółki, ale sam nie wskazuje mienia, z którego zaspokojenie zaległości podatkowych byłoby możliwe, to zarzut ten nie może być uwzględniony. (tak: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 2016 r., (...), opubl. L.).

Należy przy tym nadmienić, że zgodnie z art. 116 § 1 o.p. do uznania egzekucji za bezskuteczną wystarczający jest choćby częściowy brak możliwości zaspokojenia wierzyciela. (tak: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2018 r., I (...) 984/16).

Bezskuteczność egzekucji rozumiana być musi jako brak rezultatu w skuteczności czynności egzekucyjnych - bezskuteczność egzekucji ustala się na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu. Postępowanie takie musi być wszczęte, jednak dla oceny, że egzekucja jest bezskuteczna nie musi zostać wydane formalne postanowienie o umorzeniu. (tak: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 19 kwietnia 2018 r., (...) SA/Łd 860/17).

Z istoty pojęcia bezskutecznej egzekucji w całości lub w części wynika, że może i powinno być odnoszone do całości majątku zobowiązanego (dłużnika), a nie tylko do konkretnej wierzytelności publicznoprawnej (cywilnoprawnej). Nie chodzi zatem o jakikolwiek majątek dłużnika niezależnie od jego wartości, lecz o majątek o takiej wartości, z którego co najmniej w znacznej części możliwe będzie uregulowanie zaległości. Przy ocenie tej przesłanki należy zrelatywizować wysokość zobowiązania do wartości wskazanego majątku, a następnie dokonać oceny stopnia zaspokojenia wierzytelności z tego majątku. (tak: Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 28 marca 2018 r., (...) 817/16).

Bezskuteczność egzekucji może być stwierdzona na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu, a nie tylko na podstawie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116 § 1 o.p. oznacza, że w wyniku wszczęcia i przeprowadzenia przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku

podmiotu nie doszło do przymusowego zaspokojenia wierzyciela. Bezskuteczność tę stwierdza się na podstawie okoliczności wynikających z czynności przeprowadzonych w postępowaniu egzekucyjnym. Wystarczy, że organ na podstawie zebranych dowodów wykaże, że kontynuowanie egzekucji nie może przynieść żadnych pozytywnych rezultatów. (tak: Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 31 stycznia 2018 r., I SA/Kr 773/17).

W ocenie Sądu Okręgowego organ rentowy przesłankę bezskuteczności egzekucji niewątpliwie wykazał. Wynika ona bowiem z postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z uwagi na jego bezskuteczność (postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2020 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w R. stwierdził bezskuteczność egzekucji prowadzonej wobec spółki).

W tym miejscu wskazać należy, że wnioskodawca opierał swoje odwołanie na przesłance złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim czasie, a także wskazywał mienie, z którego możliwe jest zaspokojenie się wierzyciela.

Nie ulega wątpliwości, iż zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości we właściwym czasie jest przesłanką ekskulpacyjną, na podstawie której członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Ocena, czy upadłość zgłoszono we właściwym czasie wymaga uprzedniego ustalenia, czy i kiedy zaprzestano płacenia długów lub czy i kiedy ujawniono, że majątek Spółki nie wystarczy na zapłacenie długów. W ocenie Sądu, z uwagi choćby na okoliczność, że wnioskodawca był wieloletnim prezesem zarządu spółki, to z całą pewnością wiedział o sytuacji finansowej spółki. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bowiem, że w spornym okresie prowadzona przez spółkę działalność gospodarcza przynosiła straty, a kondycja finansowa spółki ulegała systematycznemu pogorszeniu, przez co rosły w tym okresie zobowiązania spółki. W ocenie Sądu odwołujący się miał pełną tego świadomość. W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z poglądem zaprezentowanym w wyroku NSA z 20.12.2022 r. ((...) 975/22, LEX nr 3454113) nie należy automatycznie przenosić terminu „czasu właściwego do zgłoszenia wniosku” z ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, lecz w odniesieniu do okoliczności danej sprawy ustalić „właściwy czas” do zgłoszenia wniosku w konkretnym przypadku (wyrok NSA z 17.11.2022 r., (...), LEX nr 3440092). „Właściwy czas” oznacza więc, że zgłaszając wniosek o upadłość, zarząd (członek zarządu) uczynił ze swej strony wszystko, by nie dopuścić do zniweczenia celu postępowania upadłościowego poprzez stworzenie sytuacji, w której niektórzy wierzyciele są zaspokajani kosztem innych (wyrok NSA z 5.09.2017 r., (...), LEX nr 2371375). Nie sposób zatem uznać, że zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości w dniu 19 października 2018 r. nastąpiło we właściwym czasie, skoro postanowieniem z dnia 4 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy dla Spraw Upadłościowych u Restrukturyzacyjnych oddalił wniosek o ogłoszenie upadłości spółki wskazując, że majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania. Nie jest przy tym konieczne ustalenie daty, w której należało zgłosić taki wniosek aby był skuteczny bowiem niezależnie od ustalonej daty byłaby to data, w której wnioskodawca był prezesem spółki. Ustalenie tej daty ma sens w przypadku zmiany składu zarządu i konieczności ustalenia, kto za zobowiązania winien odpowiedzieć. W spornej sprawie zawsze byłby to odwołujący.

Wnioskodawca nie spełnił także drugiej przesłanki gdyż mienie spółki, którego wskazanie zwalnia członka zarządu z odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółki musi być realne i istnieć w dacie, gdy zostało wskazane. Okoliczności te powinien wykazać członek zarządu podając dane umożliwiające przeprowadzenie z tego mienia skutecznej egzekucji (tak: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 21 stycznia 2012 r., (...) SA/Wa (...), Lex: 1139384).

Wprawdzie w złożonym odwołaniu wskazywał, że spółka posiada majątek, to jednak na dzień wydania spornej decyzji nie istniały żadne środki wystarczające na pokrycie egzekucji w znacznej części. Ze złożonej w sprawie opinii biegłego sądowego ds. rachunkowości jakkolwiek wynika, że wartość rynkowa należących do spółki tonerów na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 178 410,88 zł (przy czym uwzględniając koszty likwidacji, współczynnik wymuszonej sprzedaży środków trwałych uzależnionych od szybkości sprzedaży oraz współczynnik wymuszonej sprzedaży wartość likwidacyjną aktywów spółki wyniosła 43 964,77 zł), to jednak po 2019 r. ryzyko związane z wprowadzeniem tych towarów na rynek zwiększało się. Na dzień wydania spornej decyzji nie istniały więc żadne środki wystarczające na pokrycie egzekucji w znacznej części.

Zdaniem Sądu, nie można uznać więc, że wnioskodawca wskazał mienie spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części, a tym samym, że po jej stronie ziściła się przesłanka egzoneracyjna określona w art. 116 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

W ocenie sądu do zwolnienia się członka zarządu spółki z odpowiedzialności za jej długi składkowe konieczne jest wskazanie mienia spółki, które pozwoli na zaspokojenie w znacznej części zaległości składkowych spółki, a nie ich części przypisanej członkowi zarządu.

Podobne stanowisko zajął także Sąd Najwyższy w wyroku z 17 kwietnia 2018 roku w sprawie II UK 56/17, w którym podkreślono, że do zwolnienia się członka zarządu spółki z odpowiedzialności za jej długi składkowe konieczne jest wskazanie mienia spółki, które pozwoli na zaspokojenie w znacznej części zaległości składkowych spółki, a nie ich części przypisanej członkowi zarządu (art. 116 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, tekst jedn. Dz.U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.) (tak: Wyrok Sądu Najwyższego z 17 kwietnia 2018 r., II UK 56/17, OSNP 2018, nr 12, poz. 161).

Wolą ustawodawcy było bowiem zagwarantowanie zaspokojenia należności względem Skarbu Państwa nie w dowolnej części, ale w stopniu znacznym. Znaczny stopień zaspokojenia należy wiązać z taką sytuacją, gdzie spłata należności wobec Skarbu Państwa doprowadzi do zapłaty przynajmniej połowy należności. (tak: wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 23 czerwca 2009 r., (...) SA/GI (...)).

Jednocześnie wskazać należy, iż wnioskodawca podnosił także, iż podejmował działania zmierzające do poprawienia kondycji finansowej spółki. Działanie takie choć obiektywnie zasługuje na aprobatę nie zmienia w niczym zasad odpowiedzialności za niezapłacone zobowiązania. Działania takie członek zarządu podejmuje niejako na własne ryzyko. Jeśli przyniosą pozytywny skutek, kondycja finansowa spółki się poprawi i zadłużenie zostanie wyeliminowane. Jeśli jednak nie przyniosą one spodziewanych rezultatów a członek zarządu nie zgłosi przez to wniosku o ogłoszenie upadłości w odpowiednim terminie – odpowiada za zobowiązania spółki.

Reasumując wobec wykazania przez organ rentowy wszystkich przesłanek odpowiedzialności wnioskodawcy J. D., jednocześnie niewykazania przez wnioskodawcę okoliczności egzoneracyjnych, odwołanie nie może być skuteczne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie pierwszym sentencji.

O kosztach postępowania, zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 §1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz.265). Stosownie do dyspozycji art. 98 §1¹ k.p.c. od kwot zasądzonych tytułem zwrotu kosztów procesu zasądzono odsetki ustawowe za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.